

Nollasumma

Presidentti Mauno Koivisto valisti kansaa kelluttamispäätöksen aikoihin kertomalla, että markkinavoimien kanssa saikkaaminen on nollasummapeliä.

Silloin jäi vähän epäselväksi, mitä tuollainen nollasummapeli oikeastaan tarkoittaa, mutta viime päivinä sekin on alkanut kirkastua.

Kerrotaanpa taas muutama esimerkki. Henkilömme ovat neljä nuorta markkinavoimailijaa, Jaska, Miska, Reiska ja Taisto, jotka kukin valitsivat erilaisen taktiikan 1980-luvun hurjina pelivuosina.

Jaska oli pitkin 1980-lukua pistänyt joka tilistään kymppitonnin sivuun karttuvalle talletustilille. Vuosikymmenen loppuun mennessä hänelle oli näin kertynyt miljoona markkaa.

Koska Jaska oli markkinavoimailija, hän oli myös viisas. Koska hän oli viisas, hän sijoitti rahansa. Koska oli 1980-luku, hän saattoi sijoittaa rahansa vain viisaasti. Hän osti summamutikassa miljoonalla markallaan KOP:n osakkeita.

Sillä välin toisaalla markkinavoimailija Miska toimi vähintään yhtä viisaasti. Hänkin säästi kymppitonnin viikossa, mutta eipä pannutkaan rahojansa karttuvalle tilille, vaan sijoitti SYP:n osakkeisiin sitä mukaa kuin rahaa tuli. Tällä tavalla hän pystyi jopa ylittämään Jaskan saavutukset, sillä kun vuosikymmen alkoi loppua, Miskan osakesalkun arvo oli kohonnut hyvinkin kymmeneen miljoonaan markkaan.

Reiska puolestaan oli paitsi viisas, myös järkevä. Hän nimittäin sijoitti kaikki tulonsa omaan kouluttautumiseensa. Hän valmistui ensin dipl ekonomiksi ja pian sen jälkeen valt maisteriksi, tekn tohtoriksi, oik liseniaatiksi, lääk ja kir psykiatriksi sekä metronomiksi ja meklariksi. Rahaahan siinä paloi, kun piti käydä ulkomaillakin opintomatkoilla, mutta olipahan sitten henkistä pääomaa vaikka muille jakaa, ja palkka liikkui kuusinumeroisissa luvuissa.

Neljäs kaverus, Taisto, sen sijaan valitsi hummeripojan uran. Kaikki rahansa hän törsäsi viinaan ja huonoihin naisiin, pätkittäin myös riettaaseen elämään. Vuosikymmenen lopulla Taisto asui pennitönnä veneen alla.

Vaan tulipa sitten 1990-luku, ja ajat muuttuivat. Yhdessä hujauksessa Jaska menetti miljoonansa ja Miska kymmenen miljoonaansa, kun pankkiosakkeiden arvot nollattiin. Reiskan palkka meni pakkolainaksi valtiolle ja mies itse joutui työttömäksi, eikä löytänyt uutta työtä, koska häntä pidettiin liian viisaana. Ansiosidonnainen työttömyysturvakin leikattiin Reiskan nenän alta.

Pikkujoulua 1992 kaikki kaverukset kokoontuivat viettämään Taiston veneen alle, jonne hyvä sopu antoi sijaa. Ja pitkästä aikaa velikullat huomasivat, että vaikka kaikki näyttää jo loppuneen, elämässä saattaa silti olla vielä jotain jäljellä, sillä kun illodiini loppui, löytyi jostain vielä vähän kolinaa. Vasta kun sekin oli loppunut, he lopultakin tajusivat, mitä presidentti Koivisto oli tarkoittanut puhuessaan markkinavoimien nollasummapelistä.

